

એમ.એ.સેમેસ્ટર-૧

(વર્ષ: ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી: પેપર-૧ : સાહિત્ય સ્વરૂપ-કૃતિઓ

હેતુ: વિદ્યાર્થીને નવલક્થા સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપોની તુલનાએ સમજ પ્રાપ્ત થાય.

એકમ-૧. (અ) નવલક્થા નું સાહિત્ય સ્વરૂપ-લક્ષણો, ઘટકતાઓ અને પ્રકારો.

(બ) ગુજરાતી નવલક્થાની વિકાસરેખા.

એકમ-૨. નવલક્થા સાહિત્ય સ્વરૂપનું અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપો સાથે સામ્ય -વૈષય (ટૂંકીવાર્તા, લઘુનવલ)

એકમ-૩. કૃતિલક્ષી અભ્યાસ -‘ભારેલો અજિન’ - ર. વ. દેસાઈ , આર.આર.શેઠ

એકમ-૪. કૃતિલક્ષી અભ્યાસ -‘એક અરસન સુખી જીવન’ - જ્યંત ગાડીત, -દિવાઈન પબ્લિકેશન

સંદર્ભગ્રથ:-

૧. ગુજરાતી નવલક્થા : રઘુવીર ચૌધરી , રાહેશ્યામ શર્મા - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૨. ભારતીય નવલક્થા : રમણલાલ જોશી - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૩. નવલક્થા સ્વરૂપ અને વિકાસ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૪. નવલક્થા સ્વરૂપ: પ્રવીણ દરજી યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૫. કથાવિમર્શ : નરેશ વેદ - પ્રવીણ પ્રકાશન

૬. નવલક્થા : દીપક મહેતા- નવભારત સાહિત્ય મંદિર

૭. ગુજરાતી નવલક્થાની ગતિવિધિ : બાબુ દાવલપુરા

૮. નવલક્થા નિર્દેશ : રાહેશ્યામ શર્મા - પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. ગોવર્ધનરામ શતાબ્દી ગ્રંથ : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા - એન.એમ. ત્રિપાઠી, મુંબઈ

૧૦. કથાસાહિત્યનું વિવેચન : ભારતી દલાલ - સાહિત્ય મંદિર

૧૧. ગુજરાતી નવલક્થામાં રાષ્ટ્રીય અસ્મિતા : ડૉ.સી. એચ.ગાંધી - અભિનવ પ્રકાશન

૧૨. ગુજરાતી નવલક્થા : ભરત મહેતા

૧૩. અર્વાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપો : ડૉ. મોતીભાઈ મ. પટેલ, દિનકર આચાર્ય - નવસર્જન પબ્લિકેશન

૧૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રસાદ બ્રહ્મભં
૧૫. નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન : ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર - ભારત પ્રકાશન
૧૬. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો : મંજુલાલ મજમુદાર
૧૭. જયંત ગાડીતનું કથા સાહિત્ય - ભરત મહેતા
૧૮. નવલકથા સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - સં. શિરીષ પંચાલ , અરુણોદય પ્રકાશન

એમ.એ.સેમેસ્ટર - ૧

(વર્ષ: ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી : પેપર-૨ : ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા

અભ્યાસક્રમનો હેતુ:-

-વિધાર્થીઓ ભારતીય મીમાંસકોની વિચારધારાને જાણી તે અંગેની સમજણ કેળવે.

અભ્યાસક્રમ:-

એકમ-૧. રસસિદ્ધાંત

- રસસિદ્ધાંતની વિચારણા અને પરિભાષા
- ભરતના રસસૂત્રની ચર્ચા
- ભાવ, સ્થાયીભાવ, વિભાવ, અનુભાવ, સાત્ત્વિકભાવ અને સંચારીભાવની સમજૃતી
- રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયાના સંદર્ભે ભરૂ લોલ્લટ, ભરૂ શંકુક, ભરૂ નાયક અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા
- રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
- રસપ્રતીતિના વિધો

એકમ-૨. ધ્વનિસિદ્ધાંત

- આનંદવર્ધનના મતે ધ્વનિની વ્યાખ્યા અને ધ્વનિનું સ્વરૂપ
- ધ્વનિના પ્રકારો: વસ્તુધ્વનિ, અલંકારધ્વનિ અને રસધ્વનિ
- ધ્વનિને આધારે કાવ્યના પ્રકારો
- ધ્વનિકાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્યધ્વનિ અને અવિવક્ષિતવાચ્યધ્વનિની ચર્ચા

એકમ-૩. વદોકિતવિચાર

- કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા
- કુંતકનો વદોકિતવિચાર
- વદોકિતના પ્રકારો
- કાવ્યના ગ્રાણ માર્ગો અને પ્રકારો

એકમ -૪. રમણીયતાની વિભાવના

- જગન્નાથના મતે રમણીયતા વિભાવના
- જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો
- જગન્નાથે દર્શાવેલા કાવ્યના ચાર પ્રકારો

સંદર્ભગ્રંથ:-

૧. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ
૨. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા - તપસ્વી નાંદી
૩. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા - બહેચરભાઈ પટેલ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત - નટુભાઈ રાજપરા અને જ્યંત કોડારી
૫. ‘ધ્વન્યાલોક’ - ડેલરરાય માંકડ
૬. ‘ધ્વન્યાલોક’ : આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૭. રસસિદ્ધાંત: એક પરિચય - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૮. કુંતકનો કાવ્યવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૯. કુંતકનો વછોકિતવિચાર - ડૉ. રમેશ શુક્લ
૧૦. ભારતીય સાહિત્યવિચારમંજૃપા - સં. રમેશ બેટાઈ અને નારાયણ કંસારા
૧૧. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા - ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી
૧૨. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૧૩. કાવ્યપુરુષ - નટવરસિંહ પરમાર
૧૪. ‘રમણીયતા: જગન્નાથનો કાવ્યવિચાર’ - નગીનદાસ પારેખ

એમ.એ.સેમેસ્ટર - ૧

(વર્ષ : ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી : પેપર-૩ : ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ : વિદ્યાર્થી ગુજરાતી વિવેચન પરંપરાથી અને વિવેચનના સંપ્રત્યયોથી પરિચિત થાય.

એકમ : ૧ નર્મદની કાવ્યવિભાવના.

નર્મદના કવિ અને કવિતા વિશેના વિચારો.

‘રસજ્ઞાન’, ‘જોસ્સો’, ‘રસ’ અને ‘તર્કશક્તિ’ અંગેના નર્મદના વિચારો.

નર્મદની દ્રષ્ટિએ કવિતાનું પ્રયોજન.

એકમ : ૨ નવલરામની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો.

જુસ્સો, રસ, તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ:૩ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના વિચારો

ચિત્રઃ ક્ષોભ કે અંત :ક્ષોભ વિશેની સમજ .

શીଘ્રકવિતા વિશેના એમના વિચારો.

એકમ:૪ બ.ક.ઠાકોરની કાવ્યવિભાવના.

બ.ક. ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતાનાં લક્ષણો.

વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના.

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. વિવેચનનું વિવેચન - જ્યંત કોઠારી - ગુજર પ્રકાશન

૨. વાત આપણા વિવેચનની - શિરીષ પંચાલ - પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય - હીરાબેન પાઠક

૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૫. વિવેચનપોથી - શિરીષ પંચાલ - પાર્શ્વ પ્રકાશન

૬. નર્મદ : એક અધ્યયન - રમેશ શુક્લ

૭. રમણભાઈ નીલકંઠનો કવિતાવિચાર : કવિતા અને સાહિત્ય

૮. ‘વિવેચક નવલરામ’ - ડૉ. પૂણિમા ભણ

એમ.એ.સેમેસ્ટર - ૧

(વર્ષ: ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી : પેપર-૪(A) : આધુનિક સાહિત્ય (Elective Course - 001)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ આધુનિકતાની વિભાવના સમજે તથા ફૂતિઓનો આધુનિક સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ-૧ આધુનિકતા ની વિભાવના

- ૧.૧. પરંપરાગત, સમકાળીન, અર્વાચીન અને આધુનિક સંજ્ઞાઓનો પરિચય
- ૧.૨. આધુનિકસાહિત્યનાં પ્રેરક પરિબળો
- ૧.૩. આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો

એકમ - ૨ ગુજરાતી સાહિત્ય પર આધુનિકતાનો પ્રભાવ

૧. ટૂકીવાર્તા
૨. નવલક્ષા
૩. કવિતા
૪. નાટક

એકમ - ૩ 'કામિની' - મધુરાય - અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ - ૪ 'જ્યંત ખત્રીનો વાર્તાવૈભવ' - સં. શરીફ વીજળીવાળા - ગુજર પ્રકાશન, અમદાવાદ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. આધુનિક વાર્તાસૂચિ - સં. મોહન પરમાર - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. જ્યંત ખત્રીની ગદ્યસૂચિ - સં.શરીફ વીજળીવાળા , ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી
૩. કવિતામાં આધુનિકતા - ભોળાભાઈ પટેલ
૪. સાહિત્યવિશેષ - બાબુ દાવલપુરા
૫. શાહિત્યમાં આધુનિકતા - સુમન શાહ
૬. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૭. આધુનિક કવિતા - નિરંજન ભગત
૮. આધુનિકતા : એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય - બિપિન આશર
૯. ગુજરાતી કથાવિશ્ચ - બાબુ દાવલપુરા
૧૦. નવી ટૂકી વાર્તાની કળામીમાંસા - કિશોર જાદવ
૧૧. જ્યંત ખત્રીની વાર્તા ઓમાં આધુનિકતા - ભરત પરીખ
૧૨. જ્યંત ખત્રી : સજન અને વૈભવ - એમ.આઈ.પટેલ
૧૩. 'જ્યંત ખત્રી ની શ્રેષ્ઠ વાર્તા ઓ' - સં. ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા
૧૪. અદ્યતન કવિતા - રઘુવીર ચૌધરી
૧૫. 'વાર્તાવિશેષ' - રઘુવીર ચૌધરી - રંગદ્રાર પ્રકાશન

એમ.એ.સેમેસ્ટર - ૧

(વર્ષ : ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી : પેપર - ૪ (B) : પુરાકલ્પન અને સાહિત્ય (Myth & literature)

Elective course - 001 - B

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ પુરાકલ્પનની વિભાવના અને એનું આધુનિક સંદર્ભમાં આસ્વાધન કરી શકે

એકમ : ૧: પુરાકલ્પન સંજ્ઞાની સ્પષ્ટતા અને વિભાવના

૧.૧ ગુજરાતી વિદ્યાર્થીની પુરાકલ્પન (Myth) વિશેની વિચારણા

૧.૨ વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના

એકમ : ૨: પુરાકલ્પન અને અન્ય વિદ્યાશાખાઓ વચ્ચેનો સંબંધ :

૨.૧ પુરાકલ્પન અને સમાજવિજ્ઞાન

૨.૨ પુરાકલ્પન અને મનોવિજ્ઞાન

૨.૩ પુરાકલ્પન અને ધર્મ

૨.૪ પુરાકલ્પન અને ભાષાવિજ્ઞાન

૨.૫ પુરાકલ્પન અને લોકકથા - દંતકથા

એકમ : ૩ : ઉમાશંકર જોશી કૃત - ‘મહાપ્રસ્થાન’ નો મીથ (પુરાકલ્પન)ને અનુલક્ષીને અભ્યાસ

એકમ : ૪ : કવિ કાન્ત કૃત ‘પૂર્વાલાપ’ - સંપા.સતીશ વ્યાસ. (ડિવાઈન પાબ્લિકેશન , અમદાવાદ)ના

ખંડકાવ્યો (‘અતિજ્ઞાન’, ‘વસંત વિજય’, ‘ચક્યાકમિથુન’, અને ‘દેવયાની’) - નો મિથ

(પુરાકલ્પન)ને અનુલક્ષીને અભ્યાસ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. પુરાકલ્પન: પ્રવીણ દરજી

૨. કલા, સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકેશ - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૪. ‘પરબ’- કાન્ત : પર્યવલોકન વિશેખાંક , નવેમ્બર -૨૦૧૭, અંક -૫, વર્ષ :૧૨

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ.

૫. ઉમાશંકર જોશી (સર્જક પ્રતિભાશ્રેષ્ઠી): લે. ચંદ્રકાન્ત શેઠ

૬. ‘શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડ કાવ્યો’ - સં. ચિનુ મોદી, સતીશ વ્યાસ

૭. ‘કાન્ત’ નો પૂર્વાલાપ - ચંદ્રકાન્ત શેઠ

૮. નાટક મીથ - ધ્વનિલ પારેખ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

શૈક્ષણિક વર્ષ - ૨૦૧૮-૧૯ થી અમલમાં આવનાર નવા પ્રશ્નપત્ર (વૈકલ્પિક)

(ગુજરાતી વિભાગના વિદ્યાર્થીઓ માટે)

એમ.એ.સેમેસ્ટર - ૧. Elective course - ૦૦૧ - C

ગુજરાતી : પેપર - ૪ (સી): સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ

હેતુ : સ્પેશયલ આસિસ્ટન્ટ પ્રોગ્રામ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આ પ્રશ્નપત્રમાં સાહિત્ય અને ગુજરાતી સંસ્કૃતિના સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ : ૧ સમાજ અને સંસ્કૃતિની વિભાવના.

૧. સમાજની વિભાવના.
૨. સંસ્કૃતિની વિભાવના .
૩. સમાજ દ્વારા સાહિત્યનું ધડતર.
૪. સંસ્કૃતિની સાહિત્યકૃતિ પર પડતી અસરો.

એકમ : ૨ ગુજરાતની ભાતીગળ સંસ્કૃતિનો પરિચય.

- ૧.ગુજરાતના ભૌગોલિક વિસ્તારની બિશ્રતા અને એની સંસ્કૃતિ પર અસર.
- ૨.ગુજરાતમાં વસતી વૈવિધ્યસભર જાતિઓ
- ૩.ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિનું વૈવિધ્ય
- ૪.ગુજરાતના લોકદેવો અને દેવીઓ

એકમ: ૩ ગુજરાતની લોકકલાઓનો પરિચય.

- ૧.ભરતગુંથણ અને અન્ય ધરેલું કલાઓ.
- ૨.ગુજરાતના લોકપાદ્યો.
- ૩.ગુજરાતમાં ચિત્રકલા
- ૪.ગુજરાતના ગૂહઉદ્યોગનો પરિચય.

એકમ:૪ ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - પ્રા.હસુતાબહેન સેદાણી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ. - લે. નવીનચંદ્ર આચાર્ય, યુનિ . ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ,અમદાવાદ
૨. ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ - રસિકાલલ છો પરીખ.
૩. અર્વાચીન ગુજરાતનું રેખાર્થન - હીરાલાલ ત્રિભુવનદાસ પારેખ.
૪. આલોચના (હિન્દી)ના વિવિધ અંકો. ખાસ ૮૨,૧૯૮૭
૫. સાહિત્ય કા સમાજશાનીય ચિંતન (હિન્દી) નિર્મલા જૈન.
૬. સંસ્કૃત, બહુસંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય - પ્રવીણ દરજ ,પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ - આલોક ગુપ્ત, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન - ડૉ.નાનકભાઈ કામદાર અને અન્ય. - પાર્શ્વ પ્રકાશન

એમ.એ. સેમેસ્ટર - ૧
(વર્ષ : ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)
ગુજરાતી : પેપર -૫ (A) : પ્રૂફરીડીગ - જોડણી (Multi Disciplinary-001)

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષા સુધરતાથી વાંચતા - લખતા શીખવાની તાલીમ મેળવે.

એકમ ૧. કોશ સ્વરૂપ અને પ્રયોજન.

- કોશના વિવિધ પ્રકારો, વ્યુત્પત્તિ, વ્યાખ્યા , પ્રકાર.
- કોશ કઈ રીતે જોવો? અકારાદિકમ,કોશનું મહત્વ.

એકમ ૨. સંબિ - સમાસના નિયમો.

એકમ ૩. જોડણી અને વિરામચિકના નિયમો.

એકમ ૪. પૂર્ફવાચન અને ભૂલસુધારણા.

સંદર્ભગ્રંથ :

- ૧.સાર્થ જોડણીકોશ - ગુજરાત વિદ્યાપીઠ.
- ૨.લેખનપદ્ધતિ અને પૂર્ફવાચન - રમેશ શુક્લ.
- ૩.લેખનશુદ્ધિ અને લઘુકોશ - રમેશ શુક્લ.
- ૪.પૂર્ફવાચન - રતિલાલ સાં. નાયક. (અનડા પ્રકાશન) .
- ૫.વ્યાકરણવિમર્શ - ઊર્મિ ઘનશ્યામ દેસાઈ (યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).
- ૬.ગુજરાતી અને હિંદી ભાષાના પ્રથમ માન્ય શબ્દકોશ. - ભરત ઠાકોર (ફ્લેમિંગો પબ્લિકેશન).
- ૭.ગુજરાતી ભાષાનું .વ્યાકરણ - યોગેન્ડ્ર વ્યાસ (યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).
૮. ભાષાશુદ્ધિ વિચાર - ડૉ.જગાદીશ શાહ.
- ૯.કોશનું મહત્વ અને કોશના પ્રકાર - રતિલાલ સાં નાયક.
- ૧૦.ગુજરાતી ભાષા બૃહદ વ્યાકરણ - કમલા શંકર ત્રિવેદી.
૧૧. ગુજરાતી ભાષા - ટી . અને.દવે (ગૂર્જર પ્રકાશન)
૧૨. ગુજરાતી ભાષા: ઉદ્ગમ ,વિકાસ અને સ્વરૂપ - કાંતિલાલ વ્યાસ (યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૩. ગુજરાતી સમાસ - પરિચય; લે.ગોકળભાઈ પટેલ
- ૧૪.સરળ ગુજરાતી વ્યાકરણ - ભરતકુમાર ઠાકર
૧૫. ગુજરાતી વ્યુત્પત્તિકોશ - સં.કે.કા શાસ્ત્રી

એમ.એ.સેમેસ્ટર -૧

(વર્ષ: ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧)

ગુજરાતી: પેપર - ૫ (B) : અનુવાદ અભ્યાસ

(Multi Disciplinary-001)

હેતુ : વિદ્યાર્થી અનુવાદિત કૃતિઓનો પરિચય મેળવે અનુવાદ પ્રવ્રતિથી વાકેદ થાય.

એકમ -૧: અનુવાદ સંજ્ઞા, વ્યાખ્યા અને વિભાવના

એકમ -૨ : સંસ્કૃતિ પરિવેશના સંદર્ભે અનુવાદની સમસ્યાઓ

એકમ -૩ : 'તમસ' - ભીષ્મ સાહની - રાજકુમલ પ્રકાશ (હિન્દી)

એકમ -૪: 'તમસ' - ભીષ્મ સાહની - અનુવાદક - નારાયણ દેસાઈ, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. જ્ઞાનગંગોત્ત્રી - વિશ્વસાહિત્ય

૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ

૩. અનુદ્વાદ કણા - નગીનદાસ પારેખ, સં. રમણ સોની

૪. અનુદ્વાદ વિજ્ઞાન - ભોગાનાથ તિવારી

૫. ગુજરાતી અનુદ્વાદ વિચાર - જંયતિ ચૌધરી, ફ્લેમિન્ગો પ્રકાશન

૬. અનુદ્વાદ સમસ્યાઓ - મોહનભાઈ પટેલ

૭. અનુદ્વાદવિચાર અને અનુદ્વાદપ્રક્રિયા - સં. રમણ સોની, પ્રત્યક્ષ પ્રકાશન

૮. 'તમસ'- ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન